

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0041

Situacija u Venezueli

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. veljače 2018. o stanju u Venezueli (2018/2559(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čija je potpisnica i Venezuela,
- uzimajući u obzir Ustav Venezuele,
- uzimajući u obzir svoje brojne rezolucije o Venezueli, posebno od 27. veljače 2014. o stanju u Venezueli¹, od 18. prosinca 2014. o progonu demokratske oporbe u Venezueli², od 12. ožujka 2015. o stanju u Venezueli³, od 8. lipnja 2016. o stanju u Venezueli⁴, od 27. travnja 2017. o stanju u Venezueli⁵ i od 13. rujna 2017. o političkim odnosima EU-a s Latinskom Amerikom⁶,
- uzimajući u obzir izjavu o trenutačnom stanju u Venezueli od 12. srpnja 2017. koju su dali predsjednici Odbora za vanjske poslove, delegacije Mercosura i Parlamentarne skupštine EuroLat;
- uzimajući u obzir Međuameričku demokratsku povelju donesenu 11. rujna 2001.,
- uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Zeida Raada Al-Husseina od 31. ožujka 2017. o odluci Vrhovnog suda Venezuele o preuzimanju zakonodavnih ovlasti od Nacionalne skupštine,
- uzimajući u obzir izjavu Vijeća UN-a za ljudska prava kojom se osuđuje pritvaranje Enriquea Aristeguiete 2. veljače 2018.,

¹ SL C 285, 29.8.2017., str. 145.

² SL C 294, 12.8.2016., str. 21.

³ SL C 316, 30.8.2016., str. 190.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0269.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0200.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0345.

- uzimajući u obzir upozorenja iznesena u izvješćima Organizacije američkih država (OAD) od 30. svibnja 2016. i 14. ožujka 2017. o Venezueli i poziv njezina glavnog tajnika na hitno sazivanje Stalnog vijeća, u skladu s člankom 20. Međuameričke demokratske povelje, radi rasprave o političkoj krizi u Venezueli,
 - uzimajući u obzir pismo potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 27. ožujka 2017. o sve težoj i ozbiljnoj političkoj, gospodarskoj i humanitarnoj krizi u Venezueli,
 - uzimajući u obzir deklaraciju Organizacije američkih država koju je 13. ožujka 2017. potpisalo 14 njezinih država članica i u kojoj se od Venezuele zahtijeva da, među ostalim, hitno zakaže izbore, oslobodi političke zatvorenike i prizna podjelu vlasti predviđenu Ustavom,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Stalnog vijeća OAD-a od 3. travnja 2017. o nedavnim događanjima u Venezueli,
 - uzimajući u obzir deklaraciju skupine „El Grupo de Lima” od 23. siječnja 2018. o odluci Nacionalne ustavotvorne skupštine o sazivanju predsjedničkih izbora,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 13. studenoga 2017. i 22. siječnja 2018. o Venezueli, odnosno o nametanju embarga na oružje i sankcija,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice u ime EU-a o usklađivanju određenih trećih zemalja u pogledu mjera ograničavanja s obzirom na stanje u Venezueli od 7. prosinca 2017.,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice u ime EU-a od 26. siječnja 2018. o najnovijem razvoju događaja u Venezueli, u kojoj osuđuje odluku vlasti Venezuele o protjerivanju španjolskog veleposlanika u Caracasu,
 - uzimajući u obzir svoju odluku da Nagradu Saharov za 2017. dodijeli demokratskoj oporbi u Venezueli,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je nezakonita Nacionalna ustavotvorna skupština, koju ne priznaje ni međunarodna zajednica ni Europska unija, sazvala predsjedničke izbore za kraj travnja 2018.; budući da je prema Ustavu Venezuele Državno izborno povjerenstvo tijelo nadležno za sazivanje izbora; budući da je nedavno nekoliko puta prekršen članak 298. Ustava Venezuele u kojem se jasno navodi da se zakon kojim su uređeni izborni postupci ne smije mijenjati ni na koji način u razdoblju između dana održavanja izbora i šest mjeseci neposredno prije njega;
 - B. budući da je ta odluka donesena izvan nacionalnog dijaloga koji se održava od prosinca 2017. i njome se ne uzimaju u obzir mogući dogovori postignuti na sastanku venezuelske vlade i oporbe u Santo Domingu; budući da su u Santo Domingu datum izbora i postupak koji im prethodi bile dvije glavne teme razgovora; budući da je to sazivanje izbora u suprotnosti s demokratskim načelima i dobrom vjerom u pogledu dijaloga između vlade i oporbe;
 - C. budući da je 25. siječnja 2018. Vrhovni sud odlučio isključiti MUD (Mesa de la Unidad

Democrática) iz predsjedničkih izbora; budući da je Državno izborno povjerenstvo 4. veljače 2018. iz izbornog postupka isključilo stranku Primero Justicia; budući da je čelnicima poput Leopolda Lópeza i Henriquea Caprilesa zabranjeno da se kandidiraju za obnašanje političkih dužnosti; budući da te odluke predstavljaju teško kršenje načela pravednih izbora, čime se oporbene kandidate sprječava da slobodno i pod jednakim uvjetima sudjeluju u izborima;

- D. budući da je MUD 2017. dobio Nagradu Saharov Europskog parlamenta za slobodu mišljenja;
- E. budući da su zbog tog neustavnog sazivanja prijevremenih izbora Meksiko i Čile napustili postupak nacionalnih političkih pregovora između venezuelske vlade i dijela oporbe;
- F. budući da je Vijeće EU-a 13. studenoga 2017. donijelo odluku da se Venezueli uvede embargo na oružje i zabrana na povezani materijal koji bi se mogao upotrijebiti za unutarnju represiju;
- G. budući da je Vijeće EU-a 22. siječnja 2018. jednoglasno odlučilo Venezueli nametnuti sankcije za sedam pojedinaca koji obnašaju javne dužnosti u vidu restriktivnih mjera kao što su zabrana putovanja i zamrzavanje imovine, kao odgovor na nepoštovanje demokratskih načela, vladavine prava i demokracije;
- H. budući da je nakon donošenja sankcija EU-a Venezuela odgovorila protjerivanjem španjolskog veleposlanika u Caracasu i proglasila ga „personom non grata”, optuživši Španjolsku da zadire u njezine unutarnje poslove; budući da je EU snažno osudio tu odluku, pritom ističući svoju potpunu solidarnost sa Španjolskom, podrazumijevajući da se odluke EU-a u području vanjske politike, uključujući nametanje sankcija, donose jednoglasno;
- I. budući da se stanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava u Venezueli i dalje pogoršava; budući da se Venezuela suočava s dosad nezabilježenom političkom, socijalnom, ekonomskom i humanitarnom krizom koja je dovela do brojnih smrtnih slučajeva; budući da su održavanje slobodnih i pravednih izbora uz sva odgovarajuća jamstva te dostatno vrijeme za njihovu pripremu ključni za početak rješavanja brojnih problema s kojima se Venezuela suočava; budući da je gotovo dva milijuna Venezuelaca pobjeglo iz zemlje; budući da su zemlje koje su ih prihatile pod sve većim pritiskom u pogledu pružanja pomoći i usluga novopridošlima;
- J. budući da su pobunjenički policijski službenik Óscar Perez i šest drugih pojedinaca izvansudski pogubljeni unatoč činjenici da su se predali;
- K. budući da su obavještajne službe 2. veljače 2018. tijekom noći otele Enriquea Aristeguitu Gramcka iz njegova doma, da nisu izdale informaciju o tome gdje se nalazi te da su ga sljedeći dan oslobodile;
- L. budući da sve veći broj ljudi u Venezueli, uključujući djecu, pati od malnutricije kao posljedice ograničenog pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama, lijekovima i hrani; budući da vlada Venezuele nažalost i dalje negira problem i odbija primiti i olakšati distribuciju međunarodne humanitarne pomoći; budući da građani Venezuele zbog ozbiljne nestašice na domaćem tržištu hranu i osnovne potrepštine pokušavaju nabaviti

na karipskim otocima;

1. osuđuje jednostranu odluku nezakonite Nacionalne ustavotvorne skupštine, koju nisu priznali ni međunarodna zajednica ni EU, o sazivanju prijevremenih predsjedničkih izbora za kraj travnja 2018.; izražava duboko žaljenje zbog nedavne odluke Vrhovnog suda Venezuele da predstavnicima MUD-a zabrani sudjelovanje na predstojećim izborima; naglašava da se mnogi potencijalni kandidati neće moći kandidirati na izborima zbog egzila, administrativnih zabrana, uhićenja ili kućnih pritvora; ustraje u tome da se za sudjelovanje političkih stranaka u izborima ne bi smjele nametati nikakve prepreke ili uvjeti i poziva venezuelske vlasti da im u potpunosti vrate pravo na kandidiranje;
2. ponavlja da će EU i njegove institucije, uključujući Europski parlament, priznati samo izbore koji se temelje na provedivom izbornom rasporedu, dogovorenom u kontekstu nacionalnog dijaloga sa svim relevantnim dionicima i političkim strankama i u okviru kojih se poštuju jednaki, poštenu i transparentni uvjeti za sudjelovanje, uključujući ukidanje zabrane političkih protivnika, bez političkih zatvorenika, te kojima se jamči uravnotežen sastav i nepristranost Državnog izbornog povjerenstva i postojanje dostatnih jamstava, uključujući nadzor koji provode neovisni međunarodni promatrači; podsjeća na to da je spreman poslati misiju za promatranje izbora u Venezuelu ako se za to ispune svi potrebni preduvjeti;
3. snažno osuđuje odluku vlasti Venezuele o protjerivanju španjolskog veleposlanika u Caracasu i njegovom proglašenju „personam non grata” te ustraje u tome da vlada Venezuele bez odlaganja obnovi svoje uobičajene diplomatske odnose sa Španjolskom; podsjeća na to da se sve odluke EU-a u području vanjske politike, uključujući nametanje sankcija, donose jednoglasno; u tom pogledu poziva na punu solidarnost sa Španjolskom;
4. smatra da je odluka Vijeća EU-a o uvođenju embarga na oružje i sankcija za sedam venezuelskih dužnosnika kao odgovor na teške povrede ljudskih prava i demokracije u toj zemlji prikladna mjera, no poziva da se njome obuhvate glavni odgovorni za sve veću političku, društvenu, gospodarsku i humanitarnu krizu, odnosno predsjednik, potpredsjednik, ministar obrane, visoko vojno zapovjedništvo i uži krug njihovih suradnika, uključujući članove obitelji; predlaže da se, u slučaju daljnjeg pogoršanja stanja ljudskih prava, razmotre i usvoje daljnje diplomatske i gospodarske mjere, uključujući one koje se odnose na naftno poduzeće u državnom vlasništvu Petróleos de Venezuela S.A.;
5. najsnažnije osuđuje stalna kršenja demokratskog poretka u Venezueli; ponovno ističe svoju punu potporu Nacionalnoj skupštini kao jedinom zakonito konstituiranom i priznatom predstavničkom tijelu u Venezueli te poziva vladu Venezuele da obnovi njezin puni ustavni autoritet; odbacuje sve odluke Nacionalne ustavotvorne skupštine s obzirom na to da ona krši demokratske standarde i pravila; izražava svoju potporu donošenju političkog rješenja u kontekstu svih relevantnih dionika i političkih stranaka; podsjeća da podjela između grana vlasti i njihovo poštovanje načela nemiješanja predstavljaju osnovno načelo demokratskih država koje se pridržavaju vladavine prava;
6. poziva tužitelja Međunarodnog kaznenog suda da, u skladu s Rimskim statutom, pokrene istragu o kršenjima ljudskih prava koja je počinio venezuelski režim te poziva EU da u tom pogledu preuzme aktivnu ulogu;

7. ponavlja svoje prethodne pozive da se bez odlaganja i bezuvjetno na slobodu puste svi politički zatvorenici, da se poštuju demokratski izabrana tijela i da se poštuju ljudska prava;
8. izražava solidarnost i punu podršku građanima Venezuele koji trpe posljedice teške humanitarne krize; poziva da se bez odlaganja postigne dogovor o pristupu zemlji tijekom humanitarne krize, a venezuelske vlasti poziva da u zemlju hitno omoguće neometan ulaz humanitarne pomoći i dozvole pristup međunarodnim organizacijama koje žele pomoći građanima; poziva na brzu provedbu kratkoročnih rješenja za suzbijanje malnutricije među najugroženijim skupinama kao što su djeca; poziva EU da pomogne susjednim zemljama, a posebno Kolumbiji, da riješe situaciju s venezuelskim izbjeglicama; poziva vladu Venezuele da Venezuelcima koji žive u inozemstvu i ostvaruju prava u okviru socijalne sigurnosti osigura njihove mirovine;
9. ponovno upućuje zahtjev da se u Venezuelu uputi izaslanstvo Europskog parlamenta kako bi se što prije pokrenuo dijalog sa svim suprotstavljenim stranama;
10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladi i Nacionalnoj skupštini Bolivarijanske Republike Venezuele, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i glavnom tajniku Organizacije američkih država.